

der ikke har gennemført en sådan operation, har i dag ikke mulighed for at få et nyt cpr-nummer.

I dag udgør cpr-systemet i en lang række tilfælde hele grundlaget for offentlig myndighedsudøvelse. V, DF og KF er således ikke enige i, at personnummeret slet ikke skal indeholde en kønsangivelse. Forslaget ville i praksis underminere hele cpr-systemet, idet der i så fald ikke længere ville være en klar indikator for, hvorvidt man er mand eller kvinde. Et fuldstændig frit valg af kønsangivelse i cpr-nummeret ville eksempelvis i den praktiske virkelighed betyde, at kvinder blev indkaldt til værnepligt og mænd blev indkaldt til forebyggende undersøgelser af bryst- og livmoderhalskræft. Forslaget om frit valg af kønsangivelse i cpr-nummeret rummer dog mange gode intentioner, som V, DF og KF er enige i, men er desværre bare svært realiserbart i forhold til den praktiske virkelighed.

For så vidt angår frit valg af kønsangivelse i pas, konstaterer udvalget, at justitsministeren i medfør af paslovens § 1, stk. 2, fastsætter de nærmere regler for udstedelse af pas til danske statsborgere.

De oplysninger, der er indeholdt i passet, følger af specifikationer i ICAO (International Civil Aviation Organization) doc. 9303, part 1, sixth edition. Her fremgår det af specifikationerne, for så vidt angår kønsangivelsen i passet, at indehaverens køn skal fremgå ved brug af et enkelt bogstav, og at der kan anføres F for female, M for male og X for unspecified. I Danmark er der hidtil alene udstedt pas med betegnelserne M og F.

Udvalget konstaterer på den baggrund, at betegnelsen X bl.a. kan anvendes i transseksuelle personers pas. Eftersom det er op til hvert enkelt land, om man vil udnytte muligheden for at anvende betegnelsen X, opfordrer udvalget justitsministeren til at undersøge de praktiske muligheder for at tillade transseksuelle at få et X i deres pas i stedet for den sædvanlige kønsangivelse F eller M. Idet en eventuel ændring af reglerne vedrørende kønsangivelse i de danske pas forudsætter ændringer i det nuværende pasproduktionssystem, opfordrer udvalget ligeledes justitsministeren til at undersøge de tidsmæssige og økonomiske forudsætninger herfor.

S, SF, RV og EL opfordrer endvidere regeringen til at foretage en grundig undersøgelse og vurdering af hele proceduren for kønsskifteoperationer i Danmark, ligesom disse partier også

opfordrer regeringen til at inddrage de erfaringer, som man har gjort i bl.a. Norge og Sverige.

V, DF og KF konstaterer, at det efter den gældende praksis i Danmark er en forudsætning for at opnå tilladelse til kastration med henblik på kønsskifte, dvs. kønskorrigerende indgreb, at ansøgeren i sædvanligvis mindst 2 år har gennemgået et observationsforløb (udredningsforløb), men at der under forløbet kan iværksættes hormonbehandling. På den baggrund bemærker V, DF og KF, at udredningen sker i overensstemmelse med internationale standarder på området.

For så vidt angår erfaringer fra Norge og Sverige m.v., bemærker V, DF og KF, at Indenrigs- og Sundhedsministeriet i forbindelse med behandlingen af beslutningsforslag nr. B 142 i folketingsåret 2006-07 indhentede oplysninger bl.a. fra disse lande om proceduren for kønsskifteoperationer, jf. besvarelsen af spørgsmål nr. 13, 15 og 30 til B 142. Heraf fremgik det, at de norske myndigheder bl.a. oplyste, at det i Norge er en forudsætning for hormonel behandling af transseksualisme, at patienten i mindst 6 måneder forud for hormonbehandlingen har levet som det modsatte køn eller har gennemført et psykoterapiforløb efter de indledende undersøgelser, hvorved patientens ønske om behandling er konsolideret. Endvidere er det i Norge en forudsætning for kønskorrigerende kirurgisk behandling, at patienten i 1 år uafbrudt har været i hormonbehandling og i mindst i 1 år succesfuldt og kontinuerligt har levet som det modsatte køn. I Norge strækker det samlede behandlingsforløb for transseksuelle til og med gennemførelsen af kønskorrigerende kirurgiske indgreb sig således efter det oplyste over mindst 18 måneder. De svenske myndigheder oplyste, at udredningsforløbet i Sverige som regel foregår over mindst 2 år.

På den baggrund konstaterer V, DF og KF, at oplysningerne om proceduren i Norge og Sverige ikke tyder på, at proceduren i Danmark er væsentligt længere. Det kan tilføjes, at udredningsforløbet i Storbritannien også typisk varer op til 2 år.

V, DF og KF konstaterer, at udredningsforløbet i Danmark varetages i henhold til Sundhedsstyrelsens vejledning fra 2001 om specialeplanlægning og lands- og landsdelsfunktioner i sygehusvæsenet af Sexologisk Klinik på Rigshospitalet. V, DF og KF bemærker i den forbindelse,